

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-196(32)/09/10/BZ

Warszawa, dn. 12 maja 2010 r.

DECYZJA DNR-1/25/2010

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z póź. zm.) oraz art. 33a ust. 2 pkt 2) oraz art. 26 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) nr DNR-1/16/2010 z dnia 22 marca 2010 r., Prezes UOKiK utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję dotyczącą nałożenia na przedsiębiorcę BOTTARI POLSKA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Radziejowicach – Parceli kary pieniężnej w wysokości 20 000 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych) za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa.

Uzasadnienie

W piśmie z dnia 9 kwietnia 2010 r. przedsiębiorca BOTTARI POLSKA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Radziejowicach - Parceli, zwany dalej „stroną postępowania”, złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-1/16/2010 z dnia 22 marca 2010 r. Postępowanie to było konsekwencją ustaleń dokonanych w toku postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa linek elastycznych 2500 kg, zakończonego decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-1/108/2009 z dnia 27 października 2009 r. Prezes UOKiK w powyższej decyzji uznał, iż linki elastyczne 2500 kg nie spełniają wymagań bezpieczeństwa określonych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 106 i Nr 18, poz. 97), zwanej dalej „ustawą o ogólnym

bezpieczeństwie produktów” i nałożył na stronę postępowania obowiązki określone w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b) oraz pkt 2 lit. b) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

W zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK uznał, iż przedsiębiorca BOTTARI POLSKA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Radziejowicach - Parceli wprowadził na rynek produkt niespełniający ogólnych wymagań bezpieczeństwa, tj. linkę elastyczną 2500 kg i nałożył na tego przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 20 000 zł na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2) ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Wnosząc o ponowne rozpatrzenie zaskarżonej decyzji strona postępowania oświadczyła, iż od chwili otrzymania informacji o wadach produktu podjęła czynności wyjaśniające zmierzające do wyeliminowania go z rynku. Podniosła, iż już w lipcu 2009 r. poinformowała jednego ze swoich 41 kontrahentów (Tesco Polska sp. z o.o.) o zaistniałym problemie. Ponadto do października 2009 r. wycofała ze sprzedaży wszystkie dostępne na terenie Polski produkty, które następnie zostały zutylizowane. Ponadto strona postępowania zaznaczyła, iż wprowadzając na rynek linkę elastyczną 2500 kg działała w dobrej wierze i zgodnie z przepisami prawa. Poinformowała, iż produkt był uprzednio sprzedawany w całej Europie, posiadał pozytywne wyniki testów i badań jednostki certyfikującej TÜV. Dodatkowo do strony nie dotarła jakakolwiek informacja od konsumentów dotycząca ewentualnych problemów z użytkowaniem linki elastycznej 2500 kg. Strona postępowania zwróciła uwagę, że dołożyła należytej staranności, bezwarunkowo współdziałając z Prezesem UOKiK oraz w trybie natychmiastowym podejmując działania naprawcze poprzez wykonanie decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-1/108/2009 z dnia 27 października 2009 r. bez zbędnej zwłoki. Strona postępowania zarzuciła Prezesowi UOKiK, iż przy wydawaniu decyzji nr DNR-1/16/2010 z dnia 22 marca 2010 r. nie wziął pod uwagę bezwarunkowej współpracy i szybkich działań zmierzających do wycofania produktu z rynku. Dodatkowo strona postępowania wskazała, że wysokość nałożonej na nią kary pieniężnej nie koresponduje ze stanem faktycznym. Argumentowała to tym, iż osiągnięcie przez stronę postępowania obrotu w wysokości 45.668,16 złotych nie jest równoznaczne z osiągnięciem dochodu w takiej wysokości.

W związku ze złożonym wnioskiem, Prezes UOKiK, w piśmie z dnia 16 kwietnia 2010 r., na podstawie art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) poinformował stronę postępowania o wszczęciu postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-1/16/2010 z dnia 22 marca 2010 r. W piśmie Prezes UOKiK poinformował również stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawem do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził, co następuje:

Zadaniem organu odwoławczego jest ponowne rozpatrzenie sprawy i ocena materiału dowodowego, dotyczącego stanu faktycznego stwierdzonego w czasie wydania decyzji przez organ I instancji, uzupełnionego o nowe okoliczności faktyczne, pominięte przez organ I instancji, jak i te okoliczności faktyczne, które po wydaniu decyzji przez organ I instancji uległy zmianie oraz te, które w świetle zmienionych przepisów prawa mają znaczenie prawne (wyrok NSA z 28 lipca 2000 r., V SA 102/00).

Funkcją odwołania, które w przypadku spraw rozpatrywanych przez Prezesa UOKiK ma formę wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jest doprowadzenie do kontroli decyzji organu pierwszej instancji.

Strona postępowania zaskarżyła całość rozstrzygnięcia decyzji nr DNR-1/16/2010 z dnia 22 marca 2010 r. W związku z tym, Prezes UOKiK w toku niniejszego postępowania dokonał ponownej analizy zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego w zakresie objętym zaskarżeniem, a w szczególności wziął pod uwagę stanowisko strony postępowania oraz przywołane przez nią argumenty i nie dopatrywał się w prowadzonym wcześniej postępowaniu uchybień, które powinny skutkować uchyleniem zaskarżonej decyzji i odstąpieniem od ukarania przedsiębiorcy BOTTARI POLSKA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Radziejowicach - Parceli lub obniżeniem wysokości nałożonej kary.

Wnosząc o ponowne rozpatrzenie zaskarżonej decyzji, strona postępowania podniosła, że podjęła pełną współpracę z organem nadzoru w zakresie wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez linkę elastyczną 2500 kg, ponieważ wycofała ze sprzedaży wszystkie dostępne na terenie Polski produkty, które następnie zostały komisyjnie zniszczone. Ponadto strona postępowania zwróciła uwagę na fakt, iż dokładając należytej staranności, podjęła działania naprawcze w trybie natychmiastowym, a decyzja Prezesa UOKiK nr DNR-1/108/2009 z dnia 27 października 2009 r., nakładająca na stronę obowiązki wymienione w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b) oraz pkt 2 lit. b) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, została wykonana bez zbędnej zwłoki.

Ustosunkowując się do powyższych zarzutów Prezes UOKiK pragnie podkreślić, iż celem postępowania administracyjnego zakończonego decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-1/16/2010 z dnia 22 marca 2010 r. było nałożenie na stronę postępowania dolegliwości finansowej za narażenie konsumentów na ryzyko utraty życia lub zdrowia wskutek wprowadzenia na rynek produktu niespełniającego ogólnych wymagań bezpieczeństwa, tj. linki elastycznej 2500 kg, a nie ukaranie przedsiębiorcy w związku z niewykonaniem obowiązków określonych w decyzji Prezesa UOKiK

nr DNR-1/108/2009 z dnia 27 października 2009 r. Należy wskazać, iż strona postępowania nie zanegowała faktu wprowadzenia na rynek produktu niebezpiecznego, a zatem jest to okoliczność bezsporna. Przesłanką do nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, jest samo wprowadzenie na rynek produktu niebezpiecznego. W niniejszej sprawie bezsporne jest również – i nie neguje tego strona postępowania – że produkty będące przedmiotem postępowania nie są bezpieczne. Okoliczności, na które powołuje się strona postępowania, tj. dołożenie należytej staranności we współdziałaniu z organem nadzoru oraz podjęcie działań naprawczych w trybie natychmiastowym, stanowią jedynie wątki uboczne, które w żaden sposób nie umniejszają jej winy we wprowadzeniu na rynek niebezpiecznego produktu, co było przedmiotem zaskarżonej decyzji. Okoliczności te mogą mieć wpływ jedynie na wysokość kary, a nie na fakt jej nałożenia. Podkreślić należy, iż pełna współpraca strony postępowania z Prezesem UOKiK oraz wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt nie wyklucza możliwości nałożenia na kary za popełniony czyn. Przesłanką do nałożenia kary jest bowiem naruszenie przez producenta obowiązku określonego w art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, a zatem sam fakt wprowadzenia na rynek produktu niebezpiecznego. Należy także podkreślić, że organ administracji publicznej w swoim działaniu związany jest zasadą legalizmu i może podejmować jedynie działania, na które pozwalają obowiązujące przepisy prawa. Zgodnie z art. 33a ust. 2 pkt 2 Prezes UOKiK może, w drodze decyzji nałożyć na producenta karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa. Przywołany przepis jako podstawę wydania decyzji nakładającej karę podaje fakt wprowadzenia produktu niebezpiecznego na rynek. Podsumowując, fakt ten jest bezsporny i dlatego nałożenie w/w kary jest w pełni zasadne. Należy jednak zaznaczyć, że działania podjęte przez stronę postępowania zostały dostrzeżone przez Prezesa UOKiK i uwzględnione w zaskarżonej decyzji jako okoliczność łagodząca.

Strona postępowania zaznaczyła, iż kwestionowany produkt był uprzednio sprzedawany w całej Europie i posiadał pozytywne wyniki badań jednostki certyfikującej TÜV. Ponadto podniosła, iż brak zawiadomień konsumentów związanych z problemami z użytkowaniem produktu przesądza, iż działała w dobrej wierze i zgodnie z przepisami prawa.

Wbrew zarzutowi podniesionemu przez stronę postępowania, Prezes UOKiK podkreśla, iż posiadanie przez linki elastyczne 2500 kg certyfikatu bezpieczeństwa nie wyklucza dowodu przeciwnego stwierdzającego, iż produkty te nie są bezpieczne, a w konsekwencji – nie uniemożliwia nałożenia na producenta kary pieniężnej za ich wprowadzenie na rynek. Jak wynika z orzecznictwa, *„oświadczenia składane przez stronę oraz przedstawione przez nią dokumenty korzystają z domniemania prawdziwości, jeśli nie są sprzeczne z innymi dowodami lub faktami znanymi organowi”* (wyrok SN z 20 września 1990 r., III ARN 9/90-OSNCP 1991, nr 10-12, poz.

129). Prezes UOKiK nie mógł więc uznać za wiarygodne wyników badań i testów jednostki certyfikującej TUV składanych przez stronę postępowania, jeśli były one sprzeczne z innymi dowodami (badania organoleptyczne przeprowadzone przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej oraz badania laboratoryjne przeprowadzone przez Przemysłowy Instytut Motoryzacji w Warszawie bezspornie wykazały, iż linki elastyczne 2500 kg nie spełniają wymagań bezpieczeństwa). Wskazać należy, iż Prezes UOKiK otrzymał również skargę konsumencką informującą organ nadzoru o spowodowanym przez kwestionowany produkt wypadku konsumenckim. Strona postępowania podniosła, iż działała w dobrej wierze i zgodnie z przepisami prawa, o czym świadczyć ma brak zawiadomień konsumentów związanych z problemami z użytkowaniem produktu. Prezes UOKiK zwraca uwagę, iż fakt nieotrzymania przez stronę postępowania skarg, reklamacji lub innych informacji związanych z problemami z użytkowaniem produktu nie oznacza, że konsumenci nie byli narażeni na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia. Konsumenci bowiem mogą nie być świadomi, jakie zagrożenia stwarza produkt. Ponadto nie wszystkie nieprawidłowości dotyczące produktów są przez konsumentów zgłaszane. Prezes UOKiK pragnie podkreślić, że potencjalny brak wskazanych wyżej sygnałów płynących od konsumentów nie może stanowić podstawy do dokonania oceny bezpieczeństwa danego produktu, a tym bardziej świadczyć o tym, iż przedsiębiorca działał w dobrej wierze i zgodnie z przepisami prawa. Do ustawowych obowiązków Prezesa UOKiK należy bowiem eliminowanie z rynku produktów niebezpiecznych w celu uniknięcia zagrożeń grożącym konsumentom, w tym wypadków konsumenckich. Strona postępowania wskazuje, iż działała zgodnie z przepisami prawa, jednak twierdzenie to w opinii Prezesa UOKiK nie uzewnętrznia się w jej faktycznym działaniu polegającym na wprowadzeniu na rynek produktu niebezpiecznego, grożącego konsumentom utratą życia i zdrowia. Należy podkreślić, że z orzecznictwa NSA wynika powinność obywateli co najmniej podstawowej orientacji w przepisach prawnych. Zakres wymaganej wiedzy jest zróżnicowany – nie ulega wątpliwości, że lepsza znajomość prawa jest oczekiwana od osoby prowadzącej działalność gospodarczą w określonej dziedzinie – powinna ona być zorientowana w przepisach prawnych regulujących tę działalność w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia (wyrok NSA OZ w Gdańsku z 29 listopada 2000 r., I SA/Gd 1185/98). Strona postępowania spełnia te kryteria, a pomimo tego swoim zachowaniem polegającym na niedołożeniu należytej staranności, aby zapoznać się z obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi bezpieczeństwa tego typu produktów, wprowadziła na rynek produkt będący zagrożeniem dla zdrowia i życia konsumentów. Nawet ewentualne działanie strony postępowania w dobrej wierze nie może wpłynąć zatem na zmniejszenie nałożonej na przedsiębiorcę dolegliwości pieniężnej. Co do zasady każdy przedsiębiorca w obrocie gospodarczym działa w dobrej wierze, a

tylko nieliczni wprowadzają na rynek produkt nie posiadający odpowiednich certyfikatów czy atestów.

Strona postępowania zarzuciła Prezesowi UOKiK, iż przy wydawaniu decyzji nr DNR-1/16/2010 z dnia 22 marca 2010 r. nie wziął pod uwagę bezwarunkowej współpracy i szybkich działań zmierzających do wycofania produktu z rynku, co bezpośrednio rzutowało na wysokość nałożonej kary pieniężnej.

Wskazane wyżej twierdzenie strony postępowania jest bezzasadne, bowiem Prezes UOKiK określając wysokość kary pieniężnej uznał za okoliczności łagodzące to, iż podjęto działania mające na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez linki elastyczne 2500 kg, odebrano kwestionowane produkty od dystrybutorów, a następnie dokonano ich zniszczenia. Dodatkowo, na obniżenie wymiaru kary pieniężnej miał wpływ również fakt zaprzestania wprowadzania na rynek produktu i zastąpienie go produktem polskim o wyższych parametrach. Prezes UOKiK pragnie podkreślić, iż zgodnie z art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa, Prezes UOKiK może nałożyć na producenta karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona postępowania wskazała, że wysokość nałożonej na nią kary pieniężnej nie koresponduje ze stanem faktycznym, argumentując to tym, iż osiągnięcie przez stronę postępowania obrotu w wysokości 45.668,16 złotych nie jest równoznaczne z osiągnięciem dochodu w takiej wysokości.

Ustosunkowując się do podniesionego przez stronę postępowania zarzutu, Prezes UOKiK zwraca uwagę na to, iż wysokość osiągniętej korzyści majątkowej stanowiła jedynie kryterium pomocnicze przy określaniu wysokości kary pieniężnej. Decydującym zaś czynnikiem był sam fakt wprowadzenia na rynek 5024 sztuk produktu, a tym samym narażenie znaczącej liczby konsumentów na niebezpieczeństwo utraty życia i zdrowia. W opinii Prezesa UOKiK nałożenie na stronę postępowania kary za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa i grożącego konsumentom utratą zdrowia lub życia, jest w tym przypadku jak najbardziej uzasadnione i właściwe. Słuszność przesłanek faktycznych i prawnych, którymi kierował się organ nadzoru przy wymierzeniu kary jest zgodna z zasadami logiki, dostępnej wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Prezes UOKiK pragnie podkreślić, iż zaskarżona decyzja należy do decyzji uznaniowych (swobodnych), opartych o uznanie administracyjne, co oznacza, że w określonym stanie faktycznym organ ma prawo wyboru jednego z dopuszczalnych wariantów rozstrzygnięcia, a więc ma możliwość wyboru konsekwencji prawnych oraz zgodnie z art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego wyważenia w należyty sposób interesu społecznego i słusznego interesu obywateli. Interesem społecznym w przypadku postępowań prowadzonych na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów jest zapewnienie konsumentom

bezpieczeństwa poprzez eliminowanie z rynku produktów, które nie są bezpieczne. „*Uznanie natomiast interesu Skarżącego za słuszny powinno wynikać z obiektywnej oceny sytuacji, a nie z własnego przekonania Skarżącego opartego na poczuciu krzywdy i nierówności*” (wyrok NSA OZ w Katowicach z dnia 20 maja 1998 r. I S.A/Ka 1744/96). Skoro więc w niniejszej sprawie Prezes UOKiK był uprawnionym do nałożenia kary na stronę postępowania, a w podobnych sprawach nakładał na innych przedsiębiorców kary w zbliżonej wysokości, stosując jako kryterium pomocnicze, uzyskaną ze sprzedaży produktów korzyść majątkową - nie może uznać, iż w niniejszej sprawie nałożona kara zasługuje na obniżenie bądź uchylenie.

W związku z naruszeniem art. 10 ust 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów Prezes UOKiK w decyzji nr DNR-1/16/2010 z dnia 22 marca 2010 r. nałożył na stronę postępowania karę w wysokości 20 000 zł. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż Prezes UOKiK określił wysokość przedmiotowej kary na stosunkowo niskim poziomie, biorąc pod uwagę fakt, iż ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów ustaliła jej maksymalną wysokość jako 100 000 zł. Ponadto, nałożona kara ma oddziaływać nie tylko na stronę postępowania, która została ukarana - a więc sprawić, by w przyszłości przestrzegała ona przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów - ale jej zadaniem jest również prewencyjne oddziaływanie na inne podmioty prowadzące działalność gospodarczą. W zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK uzasadniając wysokość kary pieniężnej wskazał całokształt okoliczności sprawy. W dalszej części uzasadnienia Prezes UOKiK rozwinął to ogólne stwierdzenie wskazując zarówno okoliczności przemawiające na korzyść strony postępowania (działania podjęte przez stronę, zaprzestanie wprowadzania na rynek produktu), jak i na jej niekorzyść (profesjonalny charakter działalności, poważne zagrożenie dla życia i zdrowia konsumentów stwarzane przez kwestionowany produkt, wypadek konsumencki oraz znaczną ilość wprowadzonych do obrotu produktów przez długi okres czasu).

Zgodnie z art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy, albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy bądź uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Prezes UOKiK uznał, po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego zarówno pod kątem oceny legalności, jak i celowości wydanego rozstrzygnięcia, że decyzja nr DNR-1/16/2010 z dnia 22 marca 2010 r. była prawidłowa, a tym samym brak jest podstaw do jej uchylenia.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z póź. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymuje:

Kancelaria Radcy Prawnego, ul. Grzybowska 80/82 lok. 466, 00-844 Warszawa